

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Л. Є. АЗАРОВА

Н. Й. П'ЯСТ

**СКЛАДАННЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ
СЛОВОТВОРУ**

Монографія

УНІВЕРСУМ-Вінниця
2005

УДК 808.3
ББК Ш 141.1
А 35

Рецензенти :

доктор філологічних наук, професор **П. С. Дудик**
доктор філологічних наук, професор **П. Л. Іваницька**

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 9 від "28" квітня 2005 р.).

Азарова Л. Є., П'яст Н. Й.
А 35 Складання як один із способів словотвору Монографія. –
Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2005. – 123 с.

ISBN 966-641-133-4

У монографії на нових концептуальних засадах проаналізовано складання як один із способів словотвору на матеріалі побутової лексики. Визначено словотвірну структуру композитів і юкстапозитів. Запропоновано використання словотвірного аспекту у дослідженні семантичних полів і тематичних груп. Виявлено звуко-складову побудову композитів. Розглянуто трактування композитних утворень у вітчизняному мовознавстві, русистиці та в інших слов'янських мовах.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та фахівців вузів із прикладної лінгвістики.

УДК 808.3
ББК Ш 141.1

ISBN 966-641-133-4

© Л. Азарова, Н. П'яст, 2005

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. МІСЦЕ ДЕРИВАТОЛОГІЇ У СИСТЕМІ МОВОЗНАВЧИХ НАУК	
1.1. Словоtvірний аспект у дослідженні семантичних полів і тематичних груп	6
1.2. Вивчення композитів у вітчизняному мовознавстві	17
1.3. Розгляд композитних утворень у русистиці	25
1.4. Огляд вивчення композитів в інших мовах	38
1.5. Визначення обсягу поняття “складне слово”	41
1.6. Складні слова і словосполучення, спільні й диференційні ознаки	46
РОЗДІЛ 2. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КОМПОЗИТІВ	
2.1. Іменники-композити у східнослов'янських мовах	52
2.2. Дериваційна система іменникових композитів у сучасній українській літературній мові	58
2.3. Частиномовна сутність композитів	65
2.4. Фонемна і складова структура композитів	67
2.5. Аналіз побудови багатокомпонентних складних слів	74
2.6. Лінгвальний статус препозитивних та постпозитивних компонентів іншомовного походження	76
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЮКСТАПОЗИТІВ	
3.1. Іменники-юкстапозити як самостійні лексико-граматичні одиниці	81
3.2. Статус іменників-юкстапозитів	87
3.3. Словоtvірні моделі „іменник + іменник” (без з'єднувального голосного)	93
ВИСНОВКИ	103
Література	108

ПЕРЕДМОВА

За порівняно короткий час дериватологія пройшла не тільки етап свого становлення, а й досить інтенсивного розвитку та утвердження в ролі провідної галузі лінгвістики. Унаслідок різноаспектного дослідження словотвору мовознавство збагатилося новими оригінальними прийомами й методами вивчення словотвірної структури і семантики, ґрунтовними описами дериваційних систем слов'янських мов в академічних граматиках, монографіях та словотвірних словниках. Як відомо, ще донедавна питання словотвору розглядали в межах морфології або лексикології. Лише в кінці 40-х рр. XX ст. вчення про словотвір виділено в окрему самостійну словознавчу дисципліну – дериватологію. Мовознавці вважають її самостійною лінгвістичною дисципліною, паритетною з лексикологією, фонологією, морфологією.

Дериватологія як вчення про словотвір має власні методи й прийоми дослідження системи словотвору однієї мови та мовних груп як у синхронному, так і діахронному, порівняльно-історичному та структурно-типологічному аспектах.

У дослідженні складних слів сучасне мовознавство має вагомий й незаперечний здобуток. Це зумовлено використанням різних підходів, методів та прийомів до їх вивчення у традиційному словотворі, а також нових методик їхнього лінгвістичного аналізу. Незважаючи на це складні одиниці продовжують і далі привертати увагу дослідників, постаючи в їхніх працях у досі невідомих аспектах і ракурсах. Актуальності проблематики складного слова сприяють значною мірою динамічні процеси в сучасному терміноворенні.

Відчутне поповнення складних слів і термінів новими одиницями сталося в останні десятиліття XX ст. Воно є виявом загальної тенденції до економії мовних засобів. У багатьох комунікативних ситуаціях, справді, нагальною є потреба висловити дві ідеї одним, тобто складним словом. Породження нових складних одиниць відбувається за вже ustalеними в мові зразками основоскладання. Механізм таких дериваційних процесів дослідники вивчали в різних аспектах: логічному, лінгвістичному, зокрема в таких його різновидах, як словотвірний, функціонально-семантичний, граматичний тощо. Серед численних наукових праць особливо

відрізняються ті, в яких зроблено спроби уточнити методіку дослідження складних слів або застосувати нову, ще не апробовану методологію.

Пропонована монографія є дослідженням у галузі теорії словотвору і присвячена вивченню словотвірної системи української мови, зокрема, підсистеми складних слів. Останні вивчалися переважно з погляду їх морфемної структури. Специфіка цих слів розкривається під час дослідження їх як особливих синтаксичних структур, мотивованих словосполученнями і реченнями. Для сучасної дериватології особливого значення набувають такі питання, як синхронна динаміка і деривація, ізоморфізм деривації на різних рівнях мови в синхронії, особливості функціонування похідних одиниць у мові і тексті. Системний опис складних слів із погляду їх семантичних і словотвірних властивостей, а також синтаксичної мотивованості дозволяє схарактеризувати динамічні словотвірні процеси в синхронії, показати взаємозв'язок мовних підсистем, поступовий перехід від синтаксису до словотвору як у плані вираження, так і в семантиці.

Література

1. Абакумов С.И. О сложных словах в русском языке // Русский язык в школе. – 1946. – №3 – 4. – С.18 – 25.
2. Абакшина Г.М. Какого рода «вагон-библиотека»? // Русская речь. – 1981. – № 2. – С.10 – 12.
3. Авилова Н.С. Глаголы с суффиксом -ова- и его вариантами -ирова-, изирова-, -изова- в русском языке // Исследование по грамматике русского литературного языка. – М.: Изд – во АН СССР, 1955. – С.42 – 72.
4. Агаронян И.В. Словообразование окказионализмов-существительных в эпистолярном наследии II половины XIX в.: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Куйбышев. гос. пед. ин-т. – Куйбышев, 1972. – 23 с.
5. Акуленко В.В. Вопросы интернационализации словарного состава языка. – Х.: Изд-во Харьков. гос. ун-та, 1972. – 213 с.
6. Акуленко В.В. Співвідношення національного та інтернаціонального у мові // Мовознавство. – 1976. – № 1. – С. 3 – 12.
7. Алатырев В.И. Парные сложные слова // Ученые записки Карело-Финского ун-та. – Петрозаводск, 1946. – Т.1. – С. 63 – 69.
8. Аничков И.Е. Об определении слова // Морфологическая структура слов в языках различных типов. – М.; Л.: АН СССР, 1963. – 346 с.
9. Артюх Л.Ф. Народне харчування українців та росіян північно-східних районів України. – К.: Наукова думка, 1982. – 110 с.
10. Ахманова О.С., Виноградов В.В., Иванов В.В. О некоторых вопросах и задачах описательной, исторической и сравнительно-исторической лексикологии // Вопросы языкознания. – 1956. – № 3. – С. 3 – 7
11. Ахманова О.С. О разграничении слова и словосочетания: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук: 10.02.01 / Моск. пед. ин-т. – М., 1954. – 32с.
12. Ахманова О.С. Очерки по общей и русской лексикологии. – М.: Учпедгиз, 1969. – 205 с.
13. Ашурова А.А. Об одном из активных в русском языке способов номинации, происходящем на основе субстантивных сочетаний:

- Автореф. дис.... канд.филол. наук: 10.02.01 / Киевс. ун-т. – К., 1971. – 28 с.
14. Бартков Б.И. Английские суффиксоиды, полусуффиксы, суффиксы и словарь 100 словообразовательных формантов современного английского языка // Аффиксоиды, полуаффиксы и аффиксы в научном стиле и литературной норме. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1980. – С. 3 – 62.
 15. Бартков Б.И. Дериватография украинского языка и квантитативный дериваторий 100 аффиксов, полуаффиксов и аффиксоидов научного стиля и литературной нормы // Полуаффиксация в терминологии и литературной норме. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1986. – С. 8 – 58.
 16. Бартков Б.И. Количественное представление деривационной подсистемы и экспериментальный словарь 100 словообразовательных формантов русского языка // Особенности словообразования в научном стиле и литературной норме. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1982. – С. 114 – 163.
 17. Бартков Б.И. Продуктивность и частотность, валентность аффиксов и количественный словарь 130 формантов современного английского языка // Особенности словообразования в научном стиле и литературной норме. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1986. – С. 8 – 58.
 18. Бевзенко С.П. Исторична морфологія української мови // Нариси з словозміни і словотвору. – Ужгород: Вид-во Ужгород. ун-та, 1960. – 156 с.
 19. Безбородько Н.І. Композити в медичній термінології // Мовознавство.– 1979.– № 3.– С. 30 – 33.
 20. Безпояско О.К., Городенська К.Г. Морфеміка української мови. – К.: Наук. думка, 1987. – 209 с.
 21. Белецкий А.А. Интегралы и дифференциалы в знаковой системе // Структурная и математическая лингвистика. – К., 1975. – Вып.3. – С.17 – 21.
 22. Белецкий А.А. Отношения компонентов языка // Структурная и математическая лингвистика. – К., 1977.– Вып.5. – С. 3 – 9.
 23. Белецкий А.А. Семантические корреляции (опыт суммарного обзора на материале лексики современного русского языка) // Математическая лингвистика. – К., 1973. – Вып.1. – С. 5 – 13.

24. Белецкий А.А. Система и несистема в естественном языке // Структурная и математическая лингвистика. – К., 1974. – Вып.2. – С.20–31.
25. Білецький А.О. Програма курсу «Загального мовознавства». – К. – 1972. – 50 с.
26. Бенвенист Э. Общая лингвистика. — М.: Прогресс, 1974. – 447 с.
27. Білих О.П. Іменниковий словотвір в українській літературній мові кінця XVIII – середини XIX ст. (на матеріалі мови творів І.П.Котляревського, Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, Є.П. Гребінки й Т.Г. Шевченка): Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. – Кіровоград, 1997. – 206 с.
28. Богородицкий В.А. Общий курс русской грамматики. – М.: Наука, 1935. – 195 с.
29. Богущька М.П. Структурно-словотвірні особливості української термінології // Склад і структура термінологічної лексики української мови. – К.: Наук. думка, 1984. – 190 с.
30. Бодуэн де Куртене І.А. Некоторые общие замечания о языковедении и языке. – «Хрестоматия по истории языкознания XIX-XX вв.». М., 1956.
31. Булаховский Л.А. Дезтимологизация сложений в русском языке // Труды института русского языка АН СССР. – М., 1951. – Т.1. – С.93–102.
32. Булаховський Л.А. Нариси з загального мовознавства. – К.: Рад. школа, 1959. – 307 с.
33. Бурячок А.А. Спільні словотвірні процеси в іменниковій термінології східнослов'янських мов // Науково-технічний прогрес і мова. – К.: Наук. думка, 1976. – 85 с.
34. Буслаев Ф. Историческая грамматика русского языка. – М.: Наука, 1863.– Ч 1. – 511 с.
35. Буслаев Ф. И. Общий курс русской грамматики. – М.: Учпедгиз, 1935. – 241 с.
36. Быкова Л.О. Современный русский литературный язык. – Харьков: Изд-во Харьков. гос. ун-та, 1974. – 198 с.
37. Варгапетова С.С. Устойчивые сочетания аппозитивного типа в современном русском языке: Автореф. дис. ... канд.филол. наук: 10.02.01 / Моск. пед. ин-т. – М., 1968. – 28 с.
38. Васильевская Е.А. Словосложение в русском языке. – М.: Учпедгиз, 1962.– 132 с.

39. Виноградов В.В. Вопросы изучения словосочетания // Вопросы языкознания. – 1954. – № 3. – С. 56–69.
40. Виноградов В.В. Вопросы современного русского словообразования // Русский язык в школе. – 1951. – № 2. – С. 2–10.
41. Виноградов В.В. Исследования по русской грамматике: Избранные труды.– М.: Высшая школа, 1975. – 559 с.
42. Виноградов В.В. О формах слова. – М.: Высшая школа, 1958. – 235 с.
43. Виноградов В.В. Русский язык. – М.: Высшая школа, 1986. – 639 с.
44. Виноградов В.В. Словообразование в его отношении к грамматике и лексикологии // Вопросы теории и истории языка. – М.: Изд-во АН СССР, 1952. – С. 141–149.
45. Винокур Г.О. Заметки по русскому словообразованию // Избранные труды по русскому языку. – М.: Просвещение, 1959. – 228 с.
46. Вишньський І. Кирилова книга. Послання від Афонської гори. – М., 1644. – 214 с.
47. Віняр Г.М. Словотвірні тенденції в сучасній українській мові (на матеріалі усного й писемного мовлення 80-х – початку 90-х років): Автореф. дис. ... канд. філолог. наук. – Дніпропетровськ, 1992. – 16 с.
48. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища школа, 1989. – 334 с.
49. Вопросы теории и истории языка в свете трудов по языкознанию. – М.: Изд-во АН ССР, 1952. – 342 с.
50. Воронцова К.Б. Продуктивность и новые качества сложных имен существительных в современном русском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Иркутск. гос. пед. ин-т.– Иркутск, 1962. – 29 с.
51. Востоков А.Х. Русская грамматика. – СПб., 1831. – 395 с.
52. Востоков А.Х. Русская грамматика. – Санкт-Петербург, 1839. – 402 с.
53. Галенко И.Г. Сложные слова в русском языке II пол. 19 в.: Автореф. дис. ... канд.филол. наук: 10.02.01 / Киевск. гос. пед. ин-т. – К., 1953. – 21 с.

54. Галкина-Федорук Е.М. Современный русский язык. Лексика: Курс лекций. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1954. – 203 с.
55. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – К.: Вища школа, 1985. – 360 с.
56. Гвишиани Н.Б. Можно ли опровергнуть учение о словосочетании? // Филологические науки. – 1977. – №2 (98). – С. 58 – 64.
57. Гика М. Эстетика пропорций в природе и искусстве. – М.: Изд-во академии архитектуры, 1936. – 324 с.
58. Гончаренко Л.С. Про основні процеси розвитку науково-технічної лексики слов'янських мов // Взаємовплив слов'янських мов і літератур. – К.: Вища школа, 1972. – С. 47 – 54.
59. Гонцова С.А. Словообразование в научно-технической терминологии. – Алма-Ата, 1990. – 232 с.
60. Горбачевич К.С. Вариантность слова и языковая норма. – Л.: Высшая школа, 1978. – 150 с.
61. Горбачевич К.С. Нормы современного русского литературного языка. – М.: Просвещение, 1989. – 208 с.
62. Горбунов П.Я. Проблемы именного словообразования в русской лингвистической литературе: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. гос. пед. ин-т. – М., 1952. – 19 с.
63. Городенська К.Г., Кравченко І.В. Словотвірна структура слова. – К.: Наук. думка, 1981. – 267 с.
64. Городенська К.Г. Префіксально-суфіксальний словотвір // Словотвір сучасної української літературної мови. – К.: Наук. думка, 1979. – С. 285 – 314.
65. Городенська К.Г. Префікси і префіксоїди в українській мові // Мовознавство. – 1986. – №1. – С. 36 – 42.
66. Городенська К.Г. Структура складних іменників у контексті семантичного синтаксису // Мовознавство. – 1988. – № 3. – С. 27 – 34.
67. Горпинич В.О. Будова слова і словотвір. – К.: Рад. школа, 1971. – 118с.
68. Горпинич В.О. Відтопонімічні прикметники в українській мові.: Питання теорії і історії словотвору. – К.: Вища школа, 1976. – 140 с.

69. Горпинич В.О. Словотворення і словотвір української мови. – К., 1995. – 66 с.
70. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К.: Вища школа, 1999. – 207 с.
71. Грамматика современного русского литературного языка. – М.: Изд-во АН СССР, 1970. – 767 с.
72. Греч Н.И. Краткая русская грамматика. – Санкт-Петербург, 1827. – 578 с.
73. Греч Н.И. Практическая русская грамматика. – 10-е изд. – СПб., 1845. – 431с.
74. Григорьев В.П. О границах между словосложением и аффиксацией // Вопросы языкознания. – 1956. – № 4. – С. 38-52.
- 74-А. Григорьев В.П. К вопросу о “грамматических отношениях” между компонентами сложного существительного // Русский язык в школе. – 1958. – № 5. – С. 23 – 29.
75. Григорьев В.П. Некоторые вопросы теории словосложения. – М., 1955. – 253 с.
76. Григорьев В.П. О границах между словосложением и аффиксацией // Вопросы языкознания. – 1956. – № 4. – С. 38 – 52.
77. Гужва Ф.К. Современный русский литературный язык. – К.: Рад. школа, 1978. – 189 с.
78. Давыдов И. Опыт общеобразовательной грамматики русского языка. – СПб., 1852. – 156 с.
79. Доленко М.Т., Дацюк І.І., Квапук А.Г. Сучасна українська мова. – К.: Вища школа, 1987. – 349 с.
80. Доленко М.Т. Складні прикметники в сучасній українській мові // Українська мова в школі. – 1956. – №1. – С. 18 – 25.
81. Донов З.П. Сложные прилагательные в современном русском литературном языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. гос. пед. ин-т. – М., 1950. – 47 с.
82. Дослідження з словотвору та лексикології. – К.: Вища школа, 1985. – 180 с.
83. Ермакова О.П. Лексические значения производных слов в русском языке. М.: Русский язык, 1984. – 152 с.
84. Ефимов А.И. Язык сатиры М.Е. Салтыкова-Щедрина. – М.: Изд-во МГУ, 1953. – 252 с.

85. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – К.: Вища школа, 1965. – 402 с.
86. Жуков В.П. Семантика фразеологических оборотов. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.
87. Засорина Л.Н. Введение в структурную лингвистику. – М.: Высшая школа, 1974. – 319 с.
88. Земская Е. А. Как делаются слова. – М.: Изд-во АН СССР, 1963. – 93с.
89. Земская Е.А. Словообразование как деятельность. – М.: Наука, 1992. – 221 с.
90. Земская Е.А. Современный русский язык. Словообразование. – М.: Просвещение, 1973. – 304 с.
91. Историческая типология славянских языков. Фонетика, словообразование, лексика и фразеология. – К.: Наук. думка, 1986. – 205 с.
92. Лы́н В.С. Префікси в сучасній українській мові. – К.: Вища школа, 1953. – 206 с.
93. Исторична граматика української мови. – К.: Рад. школа, 1962. – 510с.
94. Карпіловська Є.А. Суфіксальна підсистема сучасної української літературної мови: будова та реалізація. – К.: Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України, 1999. – 297 с.
95. Касаткин А.А. Сложные имена существительные в современном итальянском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.05 / Ленинград. пед. ин-т. – Л., 1951. – 26 с.
96. Клименко Н.Ф. Глибина слова сучасної української літературної мови // Структурні рівні мови і методи їх дослідження. – К.: Наук. думка, 1972. – С.83 – 99.
97. Клименко Н.Ф. Морфологічна будова композитів // Морфологічна будова сучасної української мови. – К.: Наук. думка, 1975. – С. 5 – 34.
98. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови. – К.: Вища школа, 1998. – 182 с.
99. Клименко Н.Ф. Словоскладання. Аббревіація // Словотвір сучасної української літературної мови. – К.: Наук. думка, 1979. – С. 314 – 402.
100. Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській літературній мові. – К.: Наукова думка, 1984. – 251 с.
101. Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. – К.: Наук. думка, 1984. – 251 с.
102. Клименко Н.Ф. Складні іменники із значенням абстрактної дії // Мовознавство. – 1977. – № 3. – С. 20 – 29.
103. Клименко Н.Ф. Система афіксального словотворення сучасної української мови. – К.: Наукова думка. – 1973. – 186 с.
104. Ковалева Е.Ф. Сложные прилагательные с причастной основой во втором компоненте сложения в русском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. гос. пед. ин-т. – М., 1963. – 37 с.
105. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1961. – Вип. 2. – 232 с.
106. Ковалик І.І. Основні проблеми вчення про словотвір // Українська мова і література. – 1978. – № 11. – С. 22 – 29.
107. Ковалик І. І. Питання іменникового словотвору в східнослов'янських мовах в порівнянні з іншими слов'янськими мовами. – К.: Вид-во Львів. ун-ту, 1958. – 153 с.
108. Козминская Т.Б. Сложные слова в современном чешском языке. – К.: Научная мысль, 1955. – 217 с.
109. Коломієць В.Т. Розвиток лексики слов'янських мов у післявоєнний період. – К.: Наукова думка, 1973. – 304 с.
110. Коломієць В.Т. Словотвір неологізмів у слов'янських мовах // Мовознавство. – 1973. – № 2. – С. 3 – 19.
111. Кочан І.М. Слова з міжнародними терміноелементами в сучасній українській літературній мові // Мовознавство. – 1988. – № 6. – С. 62 – 66.
112. Кочергин В.А. Словосложение в эпическом санскрите: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. гос. пед. ин-т. – М., 1950. – 16с.
113. Кочеткова Т.И. Сложносоставные имена существительные в современном русском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. пед. ин-т. – М., 1983. – 28 с.
114. Кротевич Є.В., Родзевич Н.С. Словник лінгвістичних термінів. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – 235 с.
115. Кубрякова Е.С. Словообразование. – «Общее языкознание. Внутренняя структура языка». М., 1972.

116. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Булаховського Л.А. – К.: Рад. школа, 1951. – 518 с.
117. Левковская К.А. Именное словообразование в современной немецкой общественно-политической терминологии и примыкающей к ней лексике. – М.: Изд. АН СССР, 1960. – 161 с.
118. Левковская К.А. Теория слова, принципы ее построения и аспекты изучения лексического материала. – М.: Высшая школа, 1962. – 296 с.
119. Лекант П.А. Изучение структуры предложения и словосочетания в курсе современного русского языка. – М.: Высшая школа, 1977. – 154 с.
120. Леон Л.А. Словообразовательные модели «существительное + существительное» в современном русском языке // Лингвистический сборник МОПИ им. Н.К. Крупской. – М., 1977. – Вып. 9. – С. 39 – 45.
121. Лингвистический энциклопедический словарь. – М.: Наука, 1990. – 438 с.
122. Ломоносов М.В. Полное собрание сочинений: Труды по филологии. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1952. – Т.7. – 422 с.
123. Лопатин В.В., Улуханов И.С. К соотношению единиц словообразования и морфологии // Единицы разных уровней грамматического строя языка в их взаимодействии. – М.: Наука, 1969. – С. 119 - 132.
124. Лопатин В.В., Улуханов И.С. О некоторых принципах морфемного анализа слов. – М.: Изд-во АН СССР, 1963. – Вып.3. – С.190 – 203.
125. Лось И.Л. Сложные слова в польском языке. Исследования И.Л.Лося. – СПб, 1901. – 200 с.
126. Марченко В.С. Структурно-словотвірні особливості української термінологічної лексики // Склад і структура термінологічної лексики української мови. – К.: Наук. думка, 1984. – 163 с.
127. Матвіяс І.Г. Курс сучасної літературної мови. Морфологія. – К.: Рад. школа, 1962. – 164 с.
128. Мельникова А.И. Новые типы сложных существительных без соединительной гласной: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Моск. пед. ин-т. – М., 1961. – 30 с.
129. Мещанинов И.И. Члены предложения и части речи. – Л.: Наука, 1978. – 387 с.

129. Мещанинов И.И. Члены предложения и части речи. – Л.: Наука, 1978. – 387 с.
130. Моисеев А.И. Мотивация, внутренняя форма, словообразовательное значение производных слов // Актуальные проблемы русского словообразования. – Ташкент, 1989. – С. 23 – 28.
131. Моисеев А.И. Наименование лиц по профессии в современном русском языке : Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Ленинград. пед. ин-т. – Л., 1968. – 28 с.
132. Моисеев А.И. Некоторые антиномии теории морфем // Морфемика: Принципы и методы системного описания. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1987. – С. 118 – 127.
133. Моисеев А.И. Об унификах и прочем // Актуальные проблемы русского словообразования. – Самарканд, 1972. – Ч. 1. – С. 50 – 53.
134. Моисеев А.И. Основные вопросы словообразования в современном русском литературном языке. – Л.: Наука, 1987. – 240 с.
135. Моисеев А.И. Основные вопросы словообразования в современном русском литературном языке. – Ленинград, 1987. – 207 с.
136. Моисеев А.И. Понятие сложного слова в словарях современного русского языка // Ученые записки Ленинград. ун-та. – Л., 1961. – Вып.60. – С. 153
137. Молотков А.И. Основы фразеологии русского языка. – Л.: Наука, 1977. – 281 с.
138. Молочко Г.А., Фомина А.П., Хмелевская Е.С. Современный русский язык. Словообразование. – М.: Наука, 1984. – 253 с.
139. Муромцева О.Г. Розвиток лексики української літературної мови у другій половині XIX – на початку XX ст. – Харків: Вища школа, 1985. – 152 с.
140. Немченко В.Н. Современный русский язык. Словообразование. – М.: Наука, 1984. – 255 с.
141. Німчук В.В. Давньоруська спадщина в лексичі української мови. – К.: Наук. думка, 1992. – 412 с.
142. Овчаренко В.М. Структура і семантика науково-технічного терміна. – Харків: Вид-во Харк. ун-ту, 1968. – 71 с.

143. Павский Г. Филологические наблюдения над составом русского языка. – Санкт-Петербург, 1850. – 219 с.
144. Панова А.А. Идеоматичность имен существительных и ее возникновение: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Воронеж. гос. ун-т. – Воронеж, 1977. – 28 с.
145. Панфилов В. З. Об определении понятия слова // Морфологическая структура слов в языках различных типов. – М.; Л.: АН СССР, 1963. – 283 с.
146. Петерсон М.Н. Введение в языковедение. – Изд. 2-е. – М.: МГУ, 1929. – 302 с.
147. Пешковский А.М. Русский синтаксис в научном освещении. – М.: Учпедгиз, 1956. – 511 с.
148. Плотровский Р.Г. Моделирование фонологических систем. М. – Л., 1966.
149. Плющ М.Я. Словотворения та вивчення його в школі. – К.: Рад. школа, 1985. – 127 с.
150. Плющ П.П. Історія української літературної мови. – К.: Вища школа, 1971. – 423 с.
151. Погодин А.Л. Следы корней-основ в славянских языках. – Варшава, 1903. – 534 с.
152. Попов Р.Н. Фразеологизмы современного русского языка с архаичными значениями и формами слов. – М.: Высшая школа, 1978. – 153 с.
153. Потеня А.А. Из записок по русской грамматике. – М.: Просвещение, 1985. – 319 с.
154. Потиха З.А. Современное русское словообразование. – М.: Просвещение, 1970. – 384 с.
155. Привалова М.И. К определению понятия сложного слова в русском языке // Вестник Ленинград. ун-та. – 1956. – Вып.2. – №8. – С. 69 – 78.
156. Привалова М.И. Сложные слова и их функции в художественных произведениях М.Е. Салтыкова-Щедрина: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Ленинград. пед. ин-т. – Л., 1953. – 28 с.
157. Родзевич Н.С. Про будову складних слів у сучасній українській мові // Українська мова в школі. – 1952. – № 6. – С. 10 – 19.

158. Родзевич Н.С. Словообразование в современном английском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Киевск. ун-т. – К., 1950. – 28 с.
159. Розенталь Д.Э. Современный русский язык. – М.: Высшая школа, 1991. – 559 с.
160. Рудницький Е. Складні слова в українській мові. – К.: Рад. школа, 1930. – 356 с.
161. Русанівський В.М. Дієслово – рух, дія, образ. – К.: Рад. школа, 1977. – С.141 – 196.
162. Русанівський В.М. Історична лексика в поезії Т.Г. Шевченка // Мовознавство. – 1991. – № 4. – С. 3 – 10.
163. Русанівський В.М. Структура українського дієслова. – К.: Наук. думка, 1971. – 315 с.
164. Русская грамматика. – М.: АН СССР, 1980. – Т.І. – 652 с.
165. Ряшенцев К.Л. Сложные слова в современном русском языке: Дис. ... д-ра филол. наук: 10.02.01. – Орджоникидзе, 1976. – 202 с.
166. Самійленко С.П. Нариси з історичної морфології української мови. – К.: Вища школа, 1970. – 188 с.
167. Сікорська З.С. Способи словотворення // Українська мова і література в школі. – 1978. – № 11. – С. 74 – 81.
168. Смирницкий А.И. К вопросу о тождестве слова // Труды Ин-та языкознания АН СССР, 1954. – Т.4. – С. 40 – 60.
169. Смирницкий А.И. Лексикология английского языка. М., 1956
170. Смирницкий А.И. Лексическое и грамматическое в слове // Вопросы грамматического строя. – М.: АН СССР, 1955. – 453 с.
171. Современный русский язык. Морфология / Под ред. В.В.Виноградова. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1952. – 519 с.
172. Сорокин Ю.С. Развитие словарного состава русского литературного языка 30-40 гг. 19 в. – М.: Изд-во АН СССР, 1965. – 658 с.
173. Срезневский И.И. Замечания об образовании слов из выражений. – Санкт-Петербург, 1873. – 305 с.
174. Срезневский И.И. Мысли об истории русского языка. – М.: Учпедгиз, 1959. – 135 с.
175. Срезневский И.И. Русское слово: Избранные труды. – М.: Просвещение, 1986. – 173 с.

176. Стахов А.П. Коды золотой пропорции. – М.: Радио и связь, 1984. – 151 с.
177. Стишов О.А. Особливості розвитку лексичного складу української мови кінця ХХ століття // Мовознавство. – 1999. – № 1. – С. 7 – 20.
178. Сучасна українська літературна мова / За ред. П.С. Дудика. – К.: Вища школа, 1987. – 165 с.
179. Сучасна українська літературна мова / За ред. А.П. Гриценка. – К.: Вища школа, 1993. – 366 с.
180. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К.: Вища школа, 2000. – 429 с.
181. Торопцев И.С. Словопроизводственная модель. – Воронеж: Изд-во Воронеж. гос. ун-та, 1980. – 203 с.
182. Троицкий В.И. Типы сложных слов в высоком стиле II половины XVIII в. – М.: Наука, 1946. – 180 с.
183. Улуханов И.С. Словообразовательная семантика в русском языке и принципы её описания. – М.: Наука, 1977. – 256 с.
184. Уфимцева А.А. Опыт изучения лексики как системы (на материале английского языка). – М.: Издательство АН СССР, 1962. – 288 с.
185. Феценко М.М. Словотворча будова українських назв лікарських рослин // Мовознавство. – 1972. – № 6. – С. 84 – 86.
186. Фортунатов Ф.Ф. // Избранные труды: В 2-х т. – М.: Учпедгиз, 1956. – Т. I. – 456 с.
187. Фортунатов Ф.Ф. Сравнительное языковедение. Общий курс // Избранные труды. – М.: Учпедгиз, 1956. – Т. 1. – 450 с.
188. Фридрак В.Б. Принципы лексикографической интерпритации именных композитов современного украинского языка: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Киев. гос. пед. ин-т. – К., 1986. – 20 с.
189. Цыганенко Г.П. Состав слова и словообразование в русском языке. – К.: Рад. школа, 1978. – 152 с.
190. Чемерисов М.Т. Складні слова в українській мові // Наукові записки Запорізького пед. ін-ту. – Запоріжжя, 1957. – С. 56 – 63.
191. Шанский Н.М. Основы словообразовательного анализа. – М.: Просвещение, 1953. – 160 с.

192. Шанский Н.М. О соединительной гласной как словообразовательной морфеме // Русский язык в школе. – 1958. – № 5. – С. 30 – 35.
193. Шанский Н. М. Развитие словообразовательной системы русского языка в советскую эпоху // Мысли о современном русском языке. – М.: Просвещение, 1969. – 298 с.
194. Шанский Н.М. Русский язык. Лексика. Словообразование. – М.: Просвещение, 1975. – 239 с.
195. Шахматов А.А. Историческая морфология русского языка. – М.: Учпедгиз, 1957. – 400 с. Шахматов А.А. Синтаксис русского языка. – Л.: Наука, 1941. – 658 с.
196. Шахматов А.А. Современный русский язык. – М.: Учпедгиз, 1952. – 650 с.
197. Шахматов А.А. Труды по современному русскому языку. – М.: Учпедгиз, 1952. – 758 с.
198. Шахматов А.А. Учение о частях речи. – М.: Учпедгиз, 1952. – 510 с.
199. Шевчук О.С. Аналіз творення слів під час вивчення частин мови // Українська мова і література в школі. – 1982. – № 9. – С. 30 – 45.
200. Шеляховская А.А., Бертагаев Г.А. О продуктивных и непродуктивных типах сложных существительных в современном русском языке // Ученые записки Алма-Атинского пединститута иностранных языков. – 1957. – Т. 1.
201. Шеляховская А.А. Структурно-морфологические типы сложных существительных и их продуктивность в современном русском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Алма-Атинск. пед. ин-т иностр. языков. – Алма-Ата, 1958. – 27 с.
202. Щерба Л.В. Очередные проблемы языкознания // Известия АН СССР. Отделение лит-ры и языка. – М., 1945. – Т. 4. – С. 78 – 95.
203. Щерба Л.В. Очередные проблемы языковедения // Избранные работы по языкознанию и фонетике. – М.: Издание МГУ, 1958. – С. 18 – 25.
204. Юрчук Л.А. Питання суфіксального словотворення дієслів у сучасній українській мові. – К.: Вид-во АН УРСР, 1959. – 394 с.
205. Янко-Триницкая Н.А. К образованию новых слов “трудоустройство – трудоустроить” // Вопросы культуры речи. – 1961. – Вып. 3. – С. 139 – 143.

206. Dickenmann E. Untersuchungen uber dir naminal – komposition in Russisehen, Zeiprid. – 1934. – P. 265.
207. Dokulil M. Tvoření slov v češtině, I. Teorie odvozování slov. – Praha: Nakladatelství Akademie VED, 1962. – 264 s.
208. Doroszewski W. Podstawy gramatyki polskiej. Warszawa, 1952.
209. Grzegorzcykowa R., Puzynina I. Z zagadnien slowotworstwa synchronicznego. – “Poradnik jezykowy”, 1959, 6 - 7.
210. Horecky J. Slovtvorna sustava slovinciny. Bratislava. 1959.
211. Miklosich F. Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen, Bd.2 Stammbildungs – lehre, wien. 1875, t.I.
212. Sorbischer Sprachatlas, Serbski rechy atlas. Bautzen – Budysin, t. I, 1965; t. II, 1968; t. III, 1970.
213. Yagic I.V. Die Slovischen composita in ikrem sprachegschiehleichen anftretten. Archiv fur slovischen filologil. – Berlin, 1898. – Band XX. – P.519 – 556; Berlin, 1899. – Band XXI. – P.28 – 43.